

Zelfsturende teams

Hoe stimuleer je dat professionals zich eigenaar voelen van het werken met richtlijnen?

Als professional streef je naar de beste hulp voor de kinderen, jongeren en opvoeders die jij begeleidt. Om dat goed te kunnen doen beschik je over de nodige ervaring en vaardigheden. Daarnaast vind je up-to-date kennis in vakinhoudelijke richtlijnen. Ze zijn gemaakt voor en door professionals: de richtlijnen zijn er dus voor jou! Jij bent zelf aan zet om deze richtlijnen te gebruiken. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt óók bij jou, en bij jouw collega's uiteraard. Hoe zorg je nu dat jullie je eigenaar voelen van het werken met richtlijnen? Deze tipsheet geeft je vijf tips.

Zelfsturend

De tips zijn gericht op alle professionals in de jeugdhulp en jeugdbescherming. Ook professionals die werken in zelfsturende teams kunnen ermee uit de voeten. Kenmerkend voor deze teams is dat professionals gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor hun doelen en voor de inrichting van hun werkprocessen. Met dank aan professionals uit zulke zelfsturende teams (zie onderaan) hebben we tot deze vijf tips kunnen komen.

Eigenaar voelen: wat kun je daarin zelf doen? Vijf tips!

1. Wees nieuwsgierig. Ga in gesprek met je collega's over jullie vak en hoe de richtlijnen van betekenis kunnen zijn.

Stel elkaar bijvoorbeeld vragen zoals: Hoe geef je invulling aan jouw vakmanschap? Wat hoort daar voor jou bij? Hoe zorgen we er samen voor dat we de richtlijnen (blijven) gebruiken? Welke hulpmiddelen zoals richtlijnen en methodieken gebruik jij (in deze casus)?

2. Pak de richtlijnen erbij in je werk.

Raadpleeg de werkkaarten van richtlijnen bijvoorbeeld in situaties wanneer je niet verder komt. Onderzoek hoe een richtlijn je verder kan helpen. Stimuleer je collega's om dit ook te doen. Vraag hen of zij al aan de richtlijnen gedacht hebben of adviseer om een bepaalde richtlijn erbij te pakken. Zorg dat de werkkaarten geprint op kantoor liggen of dat je een snelkoppeling naar www.richtlijnenjeugdhulp.nl in je telefoon hebt staan. Deel jouw ervaringen met collega's in jullie teamoverleg.

3. Neem initiatief om het werken met richtlijnen in jouw team te organiseren.

AanKijk hoe je rollen kunt verdelen in je team. Werk bijvoorbeeld met ambassadeurs of een expertpool ('Chef Richtlijn Multiprobleemgezinnen' of een groep collega's die veel weten van een of meerdere richtlijnen). Belangrijk: elke functie kan een rol bekleden! Het helpt zelfs om verschillende functies een rol te geven. Veel teams kijken op tegen het werken met 14 richtlijnen. Maak het daarom niet te groot: kies 1 of 2 richtlijnen om mee te beginnen. Accepteer dat elk team op zijn eigen manier organiseert. Er is niet één beste manier.

4. Agendeer de richtlijnen in je organisatie.

Denk aan het gesprek aangaan met je directeur, manager of teamleider over wat jullie organisatie belangrijk vindt als het gaat om het bieden van kwalitatief goede hulp. Hoe kan het werken met richtlijnen daarbij aansluiten en een plek krijgen? Onderzoek met collega's wat jullie nodig hebben in het werken met richtlijnen en leg dit voor aan diegene die hierin kan faciliteren. Voor veel professionals is het fijn als de organisatie ruimte biedt en niet te veel regels opstelt. Sta open voor elkaars ideeën.

5. Maak het werken met richtlijnen zichtbaar.

Je kunt richtlijnen levend houden door elkaar onder andere te bevragen op wat het effect ervan is in het contact dat je hebt met cliënten. Deel de Info voor ouders uit aan ouders. Beschrijf in het dossier van welke (aanbeveling uit de) richtlijn je gebruik hebt gemaakt. Maak inzichtelijk hoe vaak richtlijnen worden gebruikt in jouw team, bijvoorbeeld door in teamoverleg of casuïstiekbespreking te turven hoe vaak een bepaalde richtlijn wordt besproken.

Meer tools

Op zoek naar meer tools die helpen bij het werken met de richtlijnen?
Ga naar www.richtlijnenjeugdhulp.nl/tools.

Met dank aan

De tips zijn geformuleerd in een bijeenkomst met plusminus 25 professionals uit verschillende organisaties. Zij wisselden met elkaar uit over de vraag hoe je in een zelfsturend team vorm kunt geven aan het werken met richtlijnen. Naast bijdragen van Buurtzorg Jong en Entréa Lindenhout was er vooral ruimte voor uitwisseling en reflectie op de ervaringen van de aanwezige professionals. Welke successen heb je gehoord? Wat werd er gedaan om het tot een succes te maken? Hoe zou je dit succes elders kunnen bereiken? Hartelijk dank aan alle deelnemers en in het bijzonder aan Buurtzorg Jong en Entréa Lindenhout!

Richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming zijn een initiatief van:

BPSW
beroepsvereniging
van professionals
in sociaal werk

Nederlands Instituut van Psychologen **NIP**

nederlandse vereniging
van pedagogen en
onderwijskundigen

